

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1981/2003 НА КОМИСИЯТА

от 21 октомври 2003 година

за прилагане на Регламент (ЕО) № 1177/2003 на Европейския парламент и на Съвета относно статистическите данни на Общността за доходите и условията на живот (EU-SILC) по отношение на аспектите на полевото проучване и процедурите за приспадане

(Текст от значение за ЕИП)

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаването на Европейската общност,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1177/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 16 юни 2003 г. относно статистическите данни на Общността за доходите и условията на живот (EU-SILC)¹, и по-специално член 15, параграф 2, буква д) от него,

като има предвид, че:

(1) Регламент (ЕО) № 1177/2003 въведе обща рамка за системното изготвяне на статистическите данни на Общността за доходите и условията на живот, обхващащи съпоставими и съвременни данни от моментното състояние и данни от повторени във времето изследвания за доходите и за равнището и състава на бедност и социалната изолация на национално равнище и на равнището на Европейския съюз.

(2) В съответствие с член 15, параграф 2, буква д) от Регламент (ЕО) № 1177/2003, необходими са мерки за изпълнение с оглед хармонизиране на методите и дефинициите относно аспектите на полевото проучване и процедурите за приспадане.

(3) Мерките, предвидени в настоящия регламент са в съответствие със становището на Програмния комитет по статистика,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Аспектите на полевото проучване, включително персоналните идентификационни номера и идентификационните номера на домакинствата, правилата и насоките за прилагането на замествания и процедури за приспадане са според предвиденото в приложението.

¹ ОВ L 165, 3.7.2003 г., стр. 1.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила на 20-ия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 21 октомври 2003 година.

За Комисията:
Pedro SOLBES MIRA
Член на Комисията

ПРИЛОЖЕНИЕ

1. ДЕФИНИЦИИ

По смисъла на настоящия регламент се прилагат следните дефиниции за компонента на повторените във времето изследвания на EU-SILC:

а) **Първоначална статистическа извадка:** отнася се до статистическа извадка на домакинства или лица по времето, когато същата е избрана за включване в EU-SILC.

б) **Лица от извадката:** означава всички членове или част от членовете на домакинствата в първоначалната статистическа извадка, които са над определена възраст.

в) **Възрастова граница,** използвана за дефиниране на лицата от извадката:

В случая на четиригодишен панел, тази възрастова граница не трябва да бъде по-висока от 14 години. В страни с четиригодишен панел, използващи статистическа извадка от адреси или домакинства, всички членове на домакинствата на възраст 14 и повече години в първоначалната статистическа извадка са лица от извадката. В страни с четиригодишен панел, използващи извадка от лица, това означава подбор на най-малко едно такова лице на домакинство.

Гореспоменатата минимална възрастова граница е по-ниска в случая на панел с по-голяма продължителност. За панел, чиято продължителност превишава осем години, лица от всички възрасти в първоначалната извадка са лица от извадката и децата, родени от жени в статистическата извадка през периода, когато майката е в панела, се включват в лицата от извадката.

г) **Домакинство от извадката:** означава домакинство, състоящо се най-малко от едно лице, което е извадкова единица. Домакинството от извадката се включва в EU-SILC за събиране или изготвяне на подробна информация, когато съдържа най-малко едно лице от извадката, което е на възраст 16 и повече години.

д) **Съжители (лица, които не са лица от извадката):** са всички настоящи резиденти от едно домакинство от извадката, различни от тези, дефинирани по-горе като лица от извадката.

е) **Настоящи членове на домакинството:** означава настоящите членове на домакинството, по времето на събирането или изготвянето на данните. Условието за класифициране на дадено лице като член на домакинство са предвидени в приложение I към Регламент (ЕО) № 1980/2003¹ на Комисията за дефинициите и актуализираните дефиниции.

¹ Виж стр. 1 от настоящия Официален вестник.

ж) Бивш член на домакинство: отнася се до лице, което не е настоящ член на домакинството и не е отчетен като член на това домакинство в предишната вълна, но който е живял в домакинството поне три месеца по време на референтния период на дохода.

з) Цяло домакинство:

За дадено домакинство от извадката се казва, че е цяло (цялостно), ако то остава като едно домакинство, без да се сформира допълнително домакинство и без да изчезва домакинство, дори и да е имало промени в неговия състав от предишната вълна поради смърт, излизане на членове от пределите му или съжители, напускащи домакинството, хора, присъединяващи се към домакинството или раждания.

и) Първоначално/отделило се домакинство:

За домакинство от извадката от вълна „х” се казва, че се е „отделило”, ако неговите лица от извадката от вълна „х” живеят по времето на вълна х+1 в повече от едно частно домакинство в рамките на националните територии, включени в целевото население.

Когато е настъпило отделянето, едно (и само едно) от получените в резултат на това домакинства се дефинира като „първоначално” домакинство, а едно или повече от останалите се определят като „отделили се домакинства”.

Използва се следният подход, за да се разграничат „първоначалните” от „отделилите се” домакинства:

- ако някое лице от извадката от вълна „х” все още живее на същия адрес, както през последната вълна, тогава неговото/нейното домакинство се дефинира като „първоначално” домакинство. Всички лица от извадката, които са напуснали, сформират едно или повече „отделили се” домакинства,

- ако на адреса от последната вълна не живее лице от извадката, тогава домакинството на лицето от извадката, което е имало най-малкия персонален номер в регистъра за последната вълна се счита за първоначално домакинство. Когато това лице вече не е живо или не е в частно домакинство в рамките на националната територия на целевото население, първоначалното домакинство е домакинството на лицето от извадката с най-малкия персонален номер.

й) Сливане:

Лица от извадката от различни домакинства от извадката от предишната вълна се събират за да сформират ново домакинство.

За компонент на EU-SILC от моментното състояние и от повторени във времето изследвания се прилага следната дефиниция.

к) Номер на лицето: отнася се до номера, определен в „регистъра на домакинствата” за лицето, когато той/тя се регистрира за първи път като член на домакинството. В компонента от моментното състояние и в новите домакинства в компонента от повторени във времето изследвания, същият следва да отговаря на позицията на лицето в редовете на „регистъра на домакинствата”.

2. ИДЕНТИФИКАЦИОННИ НОМЕРА НА ЛИЦА И ДОМАКИНСТВА

2.1. Идентификационен номер на домакинството

1. В компонента от моментното състояние, постоянният идентификационен номер на домакинството (ИД) е последващ номер.

2. В компонента от повторени във времето изследвания, идентификационният номер на домакинството (ИД) е съставен от номера на домакинството и отделения се номер. Номерът на домакинството (ИД) е последващ номер. Номерът на отделилото се домакинство за първата вълна винаги приема стойността „00”.

Когато домакинството остава цяло, то запазва номера на домакинството и номера на отделилото се домакинство от предишната вълна за следващата.

В случай на отделяне на домакинство, първоначалното домакинство запазва номера на домакинството и номера на отделилото се домакинство от предишната вълна за следващата. Другите домакинства, т.е. отделените се домакинства запазват същия номер на домакинството, но ще им се даде следващият по ред свободен уникален номер на отделило се домакинство.

В случай на сливане на две домакинства от извадката, ако новото домакинство е все още на предишния адрес, то ще запази номера на домакинството и номера на отделилото се домакинство, който е бил за адреса в предишната вълна. Ако новото домакинство е на нов адрес, ще се използва номерът на домакинството и номерът на отделилото се домакинство на лицето от извадката, което има сега най-малкия персонален номер в „регистъра на домакинството”.

2.2. Персонален идентификационен номер (ПИН)

1. В компонентите от моментното състояние и от повторени във времето изследвания, персоналният идентификационен номер е съставен от идентификационния номер на домакинството и номера на лицето.

2. В компонента от повторени във времето изследвания, персоналният номер за всяко ново лице в домакинството се конструира чрез добавянето на 1 към най-големия използван персонален номер за всичките години на проучването и за идентификационния номер на домакинството.

3. За компонента от повторени във времето изследвания, идентификационният номер на домакинството е идентификационният номер на домакинството, когато лицето се появява за първи път в панела.

4. В компонента от повторени във времето изследвания, персоналният идентификационен номер остава постоянен за периода от време, през който лицето е включено в проучването.

3. ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ СЪБИРА

1. В първоначалното домакинство се събира пълната информация, изисквана за настоящите членове на домакинството, базовата информация за бившите членове на домакинство и базовата информация за членовете на домакинството в предишната вълна, които вече не са членове на домакинството.

2. В отделното домакинство се събира само пълната информация, изисквана за настоящи членове на домакинството.

3. Изискваната пълна информация за настоящите членове на домакинството, базовата информация за бившите членове на домакинството и базовата информация за членовете на домакинството в предишната вълна, които вече не са членове на домакинството е определена в Регламент (ЕО) № 1983/2003 на Комисията¹ в списъка на целевите главни променливи.

4. Когато дадено лице от извадката е включено в проучването за повече от една година, се получава информация за това дали това лице е останало на същия адрес или се е преместило на адрес, който е различен от този през предишната година.

4. РЕСПОНДЕНТ НА ВЪПРОСНИКА ЗА ДОМАКИНСТВОТО

1. От (един или повече) членове на домакинството се предоставя информация за интервюто, отнасяща се до цялото домакинство и обща информация за всеки член на домакинството. Респондентът от домакинството се избира в съответствие със следните приоритети:

- Приоритет 1: лицето, отговарящо за настаняването.

- Приоритет 2: член на домакинството на възраст 16 и повече години, който е най-подходящ за даване на тази информация.

2. За втората и следващите вълни на компонента от повторените във времето изследвания на EU-SILC, респондентът от домакинството се избира в съответствие с един от следните приоритети:

- Приоритет 1: респондент от домакинството през последната вълна.

- Приоритет 2: „лице от извадката” на възраст 16 години или повече, давайки приоритет на лицето, отговарящо за настаняването или което е най-подходящо за даването на тази информация.

¹ Виж стр. 34 от настоящия Официален вестник.

- Приоритет 3: „лице, което не е извадково” на възраст 16 години или повече.

5. ПРИЛАГАНЕ НА ИЗВАДКАТА

1. Всяка държава-членка следва подходящи процедури за максимизиране на процента на постигнатите отговори, в съответствие с нейните собствени „най-добри практики”. В случай на проучване чрез интервю, се правят най-малко три обаждания преди дадено домакинство или лице да бъдат приети за неотговарящи, освен ако няма категорични причини (като например определен отказ за сътрудничество, обстоятелства, застрашаващи безопасността на интервюиращия и др.), поради които това не може да бъде направено.

2. EU-SILC се основава на подбора и прилагането на случайната извадка. По правило, единиците, изброени в проучването са точно същите единици като тези, избрани за целта в съответствие с модела на извадката, т.е. не се замества от други единици.

3. Води се документация за резултатите за всяко домакинство и лицето, избрано за извадката, разграничавайки (i) единиците, отговарящи на изискванията, които са били успешно изброени; (ii) единиците, отговарящи на изискванията, които не са били успешно изброени, (iii) избраните единици, които не са намерени за отговарящи на изискванията за проучването и (iv) единици, които не са успешно изброени, когато не може да бъде определено съответствието с изискванията. Отбелязват се причините за непреброяването на единиците, отговарящи на изискванията, като се определят поне основните категории, като например, неустановен контакт, отказ или невъзможност за отговор (като например заболяване). Трябва също да бъдат записани и обстоятелствата около единиците, за които е констатирано, че не отговарят на изискванията или които попадат в неясна категория по отношение на съответствието на изискванията.

4. Степента на участие на заместващо лице трябва да бъде колкото е възможно по-малък за персоналните променливи на дохода и за всякакви променливи, които се изискват поне за един член на домакинството на възраст 16 или повече години.

5. В компонента от повторени във времето изследвания и през първата година на всеки панел, съставляващ компонента от повторени във времето изследвания може да се позволят контролирани замествания, само когато процентът на отговор спада под 60 % и възниква една от следните ситуации:

- На адреса не е установен контакт, защото не може да бъде намерен или няма достъп до него,

- На адреса е установен контакт, но не е направено интервю, тъй като домакинството отказва да сътрудничи, цялото домакинство отсъства временно или домакинството не може да отговори.

Не се позволяват замествания за втората и следващите вълни на даден панел в компонента от повторени във времето изследвания.

Процедурите следва да се спазват, за да се осигури контролирането на процеса на заместването в максималната възможна степен. Тук се включва използването на модел, който гарантира, че заместващите лица са подбрани така, че да отговарят точно на важните характеристики на заместените единици. Заместванията се разрешават, само след като са били положени специални усилия да бъдат убедени лицата, които са дали отказ и след като са били направени обаждания по подходящ график на другите, които не са респонденти. Дадено домакинство не следва да бъде замествано от друго домакинство, което не е от извадката на същия адрес.

6. ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ И ВРЕМЕ НА ПРОУЧВАНЕТО

1. Интервалът между края на референтния период на дохода и времето на интервюто за съответния респондент се ограничава доколкото е възможно до осем месеца. Това важи както за извадките на домакинствата, така и за тези на лицата и независимо от това дали използваният референтен период е фиксиран по отношение на календарни дати за цялата извадка или е подвижен референтен период, определен според времето на интервюто за съответното домакинство или лице.

2. По изключение от параграф 1, ако променливите на дохода се събират от регистрите, интервалът между края на референтния период на дохода и времето на интервюто за настоящите променливи се ограничава на 12 месеца.

3. Когато всички данни се събират посредством полево интервю и се използва фиксиран референтен период за дохода, общата продължителност на събирането на данните за извадката се ограничава доколкото е възможно до четири месеца.

4. Когато данните се събират посредством полево интервю, като се използва подвижен референтен период за дохода и времетраенето на полевата работа превишава три месеца, общата годишна извадка се разпределя приблизително поравно на месеците на полевата работа. В този случай, общата продължителност на полевата работа за компонента от моментното състояние и всяка вълна на компонента от повторенията във времето изследвания няма да превишава 12 месеца.

5. За компонента от повторенията във времето изследвания, събирането или изготвянето на данни, за дадена единица (домакинство или лице), между последователни вълни се поддържа доколкото е възможно по-близо до 12 месеца.

7. ПРОЦЕДУРИ ЗА ПРИСПАДАНЕ

7.1. Видове липсващи данни

1. Грешки на обхвата и подбора на извадката: например, когато единиците, използвани в целевото население не са представени в извадковата рамка, или когато вероятностите при подбора на единицата са деформирани, или са направени други грешки при подбора на извадката.
2. Липса на отговор на единицата: отнася се до отсъствието на информация за цели единици (домакинства и/или лица), подбрани в извадката.
3. Частична липса на отговор от страна на единицата: описва ситуацията, където някои, но не всички членове на домакинството, отговарящи на изискванията и подбрани за индивидуално събеседване са били изброени успешно.
4. Липса на отговор по дадена позиция: отнася се до ситуацията, когато дадена извадкова единица е била изброена успешно, но не е получена всичката изисквана информация.

7.2. Характеристики на процедурата на приспадане

Към данните могат да бъдат приложени два вида подходи (които могат да бъдат използвани комбинирано):

- Приспадане: отнася до генерирането на липсваща информация на базата на статистически връзки, които са вътрешни за набора от данни.
- Моделиране: използва съществени връзки и информация, които са външни за набора от данни.

Процедурата, прилагана за данните, следва да запази вариацията и корелацията между променливите. Методите, които включват „компоненти на грешка” в приспаднатите стойности са за предпочитане пред тези, с които просто се приспада една прогнозна стойност.

Методите, които вземат предвид структурата на корелацията (или други характеристики на съвместното разпределение на променливите) са за предпочитане пред пределния или едновариантния подход.